

Módszertani útmutató

Tervezés – Kockázatbecslés II.

A **DigitAudit** programrendszerben kifejlesztett könyvvizsgálati kockázatbecslést támogató modul megismertetése céljából két útmutatót is készítettünk, melyek egyrészt a **technikai megoldásokat (I)**, másrészt a könyvvizsgálati eljárások **módszertani ismertetését (II)** mutatják be. A két útmutatóban szükség szerint kisebb átfedések is elfordulnak a könnyebb értelmezés elősegítéséhez.

Tartalom

1.	Módszertani alapok és eszközök.....	2
1.1.	Kockázatbecslés az IFAC ajánlásban.....	2
1.2.	A DigitAudit mint technikai segédeszköz.....	3
1.3.	A kockázatbecslési eljárások rendszerszervezése és folyamata.....	3
1.3.1.	Keretek és eszközök.....	3
1.3.2.	Lényegességi értékek.....	4
1.3.3.	A kockázatbecslés folyamata.....	4
1.3.4.	A kockázatok értelmezése.....	5
1.4.	Munkaprogramszerkesztés.....	7
1.5.	Nyomon követés.....	8
1.6.	Kiegészítő eszközök.....	8
1.7.	Esettanulmányok oktatása.....	8
1.8.	Korábbi Excel táblák alkalmazása – KK modul nélkül.....	8
2.	Megnyitás, előkészítés és adatfeltöltés.....	9
3.	A kockázatbecslés folyamata.....	10
3.1.	ELŐKÉSZÍTÉS.....	11
3.2.	TERVEZÉS.....	12
3.3.	EREDENDŐ KOCKÁZAT BECSLÉSE.....	13
3.4.	KONTROLL KOCKÁZAT BECSLÉSE.....	14
3.5.	LÉNYEGES HIBÁS ÁLLÍTÁS KOCKÁZATA.....	15
3.6.	KOCKÁZATI MÁTRIX ÖSSZEÁLLÍTÁSA.....	16

1. Módszertani alapok és eszközök

1.1. Kockázatbecslés az IFAC ajánlásban¹

A 2019-ben lefordított IFAC ajánlás, továbbá a kamara által 2020-ban kiadott módszertani segédlet, és a kamara 2020. évi kötelező oktatás tananyaga² lehetőséget biztosított számunkra a kockázatbecslési eljárások programozott újjá szerkesztéséhez. A megújítás nem járt a **DigitAudit**-ban meglévő Excelre alapozott módszertan lényeges átalakításával, de egyúttal néhány kiegészítést (pl. a kontrollfolyamatok értékelésének tábláit) is rendszerbe tudtunk foglalni.

Az IFAC ajánlás a kockázatbecslés részeként tárgyalja a megbízás elfogadását és megtartását, a könyvvizsgálat tervezését és a kockázatbecslési eljárások végrehajtását is³. A szerkesztési módszertan alapján az általánostól a részletező példákig haladva áttekintő ábrák és hivatkozások visszatérő ismétlésével könnyebben feldolgozhatóvá válhat a standardokban előírt követelmények megértése.

A vonatkozó standardok szerint a kockázatbecslési eljárások ismeretszerzésre irányulnak, melynek során a gazdálkodó egység és környezetének megismerésén keresztül fel tudjuk mérni a pénzügyi kimutatások és az állítások⁴ (teljesség, létezés, pontosság és értékelés, bemutatás, átfogó) szintjén fennálló akár csalásból, akár hibából eredő *lényeges hibás állítás kockázatát*.

Az állítások szintjén *a lényeges hibás állítás kockázatának összetevői* az eredendő kockázat és az ellenőrzési kockázat. *Az eredendő kockázatokat* üzleti,- és csalási kockázatok alkotják. A kockázatok felmerülhetnek a pénzügyi kimutatások szintjén, továbbá az egyes ügyletcsoportokra, a számlaegyenlegekre, és a közzétételekre vonatkozó állításokban is. Az eredendő kockázatok meghatározása az ellenőrzési kockázatok becslését megelőzi. *Jelentős a kockázat*, ha a lényeges hibás állítás becsült kockázata olyan magas, hogy az a könyvvizsgáló megítélése szerint különleges könyvvizsgálati figyelmet igényel.

Az ellenőrzési (kontroll) kockázat értékelése a beazonosított eredendő kockázattal járó veszély, veszteség csökkentési lehetőségének szintjét jelenti, és arra a kérdésre válaszol, hogy a vezetés által bevezetett kontrollok milyen mértékben mérsékelik a lényeges hibás állítás előfordulásának kockázatát.

A lényeges hibás állítás kockázatának megállapítására az ajánlás az eredendő és a kontroll kockázatok értékelései által meghatározott logikai összefüggéseket mutatott be.⁵

¹ Útmutató a nemzetközi könyvvizsgálati standardok használatához kis-és középvállalkozások könyvvizsgálat során 1-2. kötetet (IFAC)

² Módszertani segédlet a kisebb gazdálkodók könyvvizsgálatához (MKVK)
<https://mkvk.hu/hu/tudastar/utmutatok>

³ Az ajánlás széles körben tekinti át a könyvvizsgálat folyamatát, az 1-2. kötet teljes oldalszáma 694, melyből 288 oldal (41,5 %) témája a kockázatbecslés.

⁴ Az IFAC ajánlás javaslatot tesz a standardokban leírt állítások úgynevezett kombinált értelmezésére (1. kötet 96. oldal)

⁵ IFAC ajánlás 2. kötet 214-217. oldal

A *feltárási kockázat* a könyvvizsgáló eredendő és ellenőrzési kockázatokra adott válaszainak, azaz a választott módszerek kockázatfeltáró képességének kockázata.

1.2. A DigitAudit mint technikai segédeszköz

A **DigitAudit programban** kísérletet tettünk az IFAC ajánlás, továbbá a kamara által kiadott módszertani segédlet teljes körű alkalmazásának támogatására. Fontos tehát, hogy a szoftverrel egészében megvalósíthatók az ajánlások eljárásai, de a rendszer egyúttal nyitott technikai segédeszköz és a felhasználók egyedi megoldásait is támogatja. A fejlesztők további szándéka szerint a kockázatbecslő modullal az MKVK és az IFAC módszertani kiadványokban szereplő példák és esettanulmányok közvetlenül is alkalmazhatókká váltak az eljárások megismeréséhez és begyakorlásához. A **DigitAudit** biztosítja továbbá a legkülönbözőbb adatok megjelenítését az eljárás folyamán és lehetővé teszi a kockázatbecslések eredményeinek átadását is a program más moduljai számára.

Az alkalmazással lehetőség van többek között

- a kockázatbecslések,- a lényegességi küszöbérték számítások eredményeinek **átadására**
 - o a munkafeladatok szerkesztéséhez,
 - o a mintavételezéshez,
 - o a könyvvizsgálati munkalapokon történő megjelenítéshez,
 - o az eljárások nyomon követéséhez,
 - o a csoportmunka támogatásához,
 - o a könyvvizsgálati dosszié összeállításához.
- a kockázatbecslési modul **átveszi**
 - o a beszámoló kimutatások értékadatait,
 - o a munkafeladatok megfogalmazását,
 - o a könyvvizsgálati munkalapok közvetlen elérési útjait.

A kockázatbecslő modulban lehetőséget biztosítottunk arra is, hogy a különböző cégekben szerkesztett szövegek *a felhasználók jóváhagyásával átadhatók legyenek más cégeknek* – pl. cégcsoporton belül alkalmazott - hasonló eljárásainak támogatására is.

1.3. A kockázatbecslési eljárások rendszerszervezése és folyamata

1.3.1. Keretek és eszközök

A fejlesztés rendszerszervezésének célja olyan könyvvizsgálati azonosítási,- felmérési,- becslési és nyomon követési folyamat támogatása volt, mely követi az IFAC ajánlás gondolatmenetét és értelmezéseit. A könyvvizsgálati eljárások technikai szerkezetét a pénzügyi beszámolók ellenőrzésére kialakított táblarendszerekre lehetett építeni, kiegészítve a sajátos ügyletcsoportok és egyenlegek, valamint a speciális lényegességi szintek megállapítására lehetőséget biztosító megoldásokkal. A táblarendszerek – a kamara módszertani kiadványában bemutatott megoldásokhoz hasonlóan - követik a magyar számviteli szabályok szerint készített éves beszámoló kimutatások és közzétételek

szerkezetét. Az eljárás menetét információk átvételére, közlésére, döntések meghozatalára, és elektronikus dokumentumok csatolására alkalmas eszközökből kellett összeállítani. A programozott logikai folyamat követi a szakmai lépések sorrendjét.

1.3.2. Lényegességi értékek

A rendszerszervezéssel szembeni kihívást jelentett a lényegességi szintek megállapításának logikai képletezése, mely esetben megfelelőnek bizonyult a korábbi Excel táblarendszerekben kidolgozott megoldások átvétele és programozástechnikai egyszerűsítése. A lényegességi számítások programozása lehetővé tette a küszöbértékek viszonyítási alapjának a könyvvizsgáló által történő kiválasztását a megelőző évi, vagy a tervezett adatok közül. Biztosítani lehetett a tervezett és a tényleges lényegességi szintek összemérését is a könyvvizsgálati hatókör ellenőrzéséhez. Az IFAC ajánlás alapján értelmezett speciális lényegességi szintek megállapítása szintén felhasználói döntéstől függ és szabadon mérlegelhető a programban. A kockázatbecslési eljárásokhoz valamennyi fejezetnél önműködően biztosított az ügyfél adatainak áttekintése, megoldott a megelőző évi,- az évközi,- és a zárlati mérlegek, és eredménykimutatások adatainak szemléltetése, elemző bemutatása is.

Átfogó lényegességi küszöbérték megállapítása a pénzügyi kimutatás egészére

Tényezők	ELŐZŐ ÉVI ADATOK EZER Ft	TERVEZETT ADATOK EZER Ft	TÁRGY ÉVI ADATOK EZER Ft	Kiemelt jelentőségű	Súlyszámok %		Számított lényegesség	
					Alsó-Felső	Választott%	TERV E Ft	TÉNY E Ft
					IGEN (I) / NEM(N)			
		NEM						
Mérlegfőösszeg	114 098	0	109 559		0,5-3%	0,0%		
Saját tőke	108 581	0	61 653		1-5%	0,0%		
Kötelezettségek	5 446	0	47 906		1-5%	0,0%		
Bevételek (teljesítmények)	129 827	0	129 156	IGEN	0,5-3%	3,0%	3 895	3 875
Ráfordítások*	127 940	0	162 353		0,5-3%	0,0%		
Üzemi (üzleti) eredmény	-408	0	-32 099		5-10%	0,0%		
Adózás előtti eredmény	1 887	0	-33 197		5-10%	0,0%		
Fentlektől eltérő, más tényező	0	0	0			0,0%		
Választott viszonyítási alap INDOKLÁSA:	Az ügyvezető tulajdonos, valamint a külső hitelezők számára a bevételek meghatározó jelentőségűek a társaság megtétele szempontjából.							

1.3.3. A kockázatbecslés folyamata

A pénzügyi kimutatások és az egyes ügyletcsoportok kockázatbecslési folyamata követi az IFAC ajánlás gondolatmenetét a **DigitAudit** kockázatbecslési moduljában.

A kockázatbecslést támogató modul technológiai lépései az alábbi sorrendben történnek, melyet a „[A kockázatbecslés folyamata](#)” fejezetben folyamatábrával is szemléltettünk.

Fejezet	Alfejezet	Modul
Előkészítés	1. Megbízás elfogadása / megtartása	Fastruktúra, Munkalapok
	2. Előző évi pénzügyi adatok, tervek	Beszámoló-kimutatások
	3. Kontrollkörnyezet felmérése	Fastruktúra, Munkalapok
Tervezés	1. Megbízás jellemzői	KK modul

	2. Kockázatok felmérése	KK modul
	3. Lényegesség	KK modul
	4. Erőforrások	KK modul
	5. Nyomon követés, ellenőrzés	KK modul
Eredendő kockázat	1. Csalási kockázat feltárása és értékelése	KK modul
	2. Üzleti kockázat feltárása és értékelése	KK modul
	3. Eredendő kockázatok hatása az állításokra	KK modul
	4. Lényeges, hibás állítás valószínűsége	KK modul
	5. A kockázat pénzügyi hatásának megítélése	KK modul
	6. Eredendő kockázat becslése	KK modul
Kontroll kockázat	1. Jelentős kockázat?	KK modul
	2. Kontroll tevékenység feltárása	KK modul
	3. Kontrollok tesztelése, értékelése	Fastruktúra, Munkalapok
	4. Kontroll kockázatok hatása az állításokra	KK modul
	5. Kontroll kockázat becslése	KK modul
Lényeges hibás állítás kockázata	1. Lényeges hibás állítás kockázata*	KK modul
Kockázati mátrix	1. Csalás kockázatának minősítése, forrása, következménye*	KK modul
	2. Eredendő kockázat minősítése, forrása, következménye*	KK modul
	3. Kontroll kockázat minősítése, forrása, következménye*	KK modul
	4. Kockázatok hatása az állításokra*	KK modul
	5. Lényeges hibás állítás kockázat*	KK modul
	6. Kockázatra adott válaszok	KK modul
	6.1. Kontrollok tesztelése	KK modul
	6.2. Adatok elemzésének munkafeladata	KK modul
	6.3. Adatok tesztelésének munkafeladata	KK modul
	7. Munkafeladatok szerkesztése**	KK modul, Munkaprogram - szerkesztő
Kockázatbecslések	8. Nyomon követés, ellenőrzés	KK modul

*Programozott eljárás a megelőző lépések eredményének önműködő átvételével.

A munkafeladatok szerkesztése a **KK modulban és a **Munkaprogramszerkesztő** modulban is elvégezhető, a feladatszövegek összhangja biztosítható.

1.3.4. A kockázatok értelmezése

1.3.4.1. Eredendő kockázatok

„Az eredendő kockázat - egy ügyletcsoportha, számlaegyenlegre, vagy közzétételre vonatkozó hibás állításnak való kitétsége, amely hibás állítás lényeges lehet akár önmagában, akár egyéb hibás állításokkal együttesen, bármely kapcsolódó kontroll mérlegelése előtt.”⁶ A könyvvizsgálónak a megbízás elfogadásának, vagy folytatásának eldöntését követően az első lépések között meg kell ismernie a gazdálkodó legfontosabb pénzügyi adatait és a kontrollkörnyezetet. Az ismeretek

⁶ ISA 200.13

birtokában meghatározhatók az eredendő kockázatok összetevői (csalási és üzleti), ezek kockázati szintjei, és rögzíthetők a kockázatok forrásának és következményének megfogalmazásai, továbbá az állítások szintjére történő csoportosításuk is.

- Csalásként értelmezendő – „a vezetésen, az irányítással megbízott személyeken, a munkavállalókon vagy harmadik feleken belüli *egy vagy több személy által szándékosan elkövetett cselekedet, amely együtt jár a méltánytalan vagy illegális előny szerzése céljából alkalmazott megtévesztéssel.*

Csalási kockázati tényezők – olyan események vagy feltételek, amelyek ösztönzést vagy nyomást jeleznek csalás elkövetésére vonatkozóan, vagy alkalmat adnak csalás elkövetésére.”⁷

Az eredendő kockázatok értékelése a könyvvizsgáló feladata, melynek során mérlegelhetők az eredendő kockázatok bekövetkezésének valószínűségei és a kockázatok pénzügyi hatásai is.

1.3.4.2. Jelentős kockázatok

A könyvvizsgálónak a jelentős kockázatokra vonatkozó mérlegelést is el kell végeznie. Jelentős kockázat az, amikor a lényeges hibás állítás becsült kockázata olyan magas, hogy az a könyvvizsgáló megítélése szerint különleges könyvvizsgálati figyelmet igényel. A jelentős kockázat az eredendő kockázaton alapul. Ez esetben a releváns kontrollokat és a kontrolltevékenységeket is meg kell ismerni.

A jelentős kockázatok megítéléshez legalább azt kell mérlegelni, hogy a kockázatok forrása az alábbiakból következik-e:

- csalási kockázat
- jelentős, kockázatos nem régi ügyletek,
- összetett ügyletek,
- kapcsolt felekkel folytatott ügyletek,
- ügyletek, melyeknél jelentős szubjektivitás van az értékelésben,
- szokatlan ügyletek.

A jelentős kockázatu területek minősítése megjelenik a program **Munkaprogramszerkesztőjében**, a **Fastruktúrában** és a területhez behúzott munkalapokon is.

1.3.4.3. Ellenőrzési (kontroll) kockázatok

A folyamat következő lépéseként a könyvvizsgáló a kontrolltevékenységek megismerése és értékelése után eldöntheti, hogy az adott vizsgálati területen támaszkodni kíván-e a kontrollok által lefedett kockázatok eredményeire. A felhasználók támogatására a **DigitAudit** programban kidolgoztuk

- az amortizált eszközök,
- a készletbeszerzések,
- a készletleltározások,
- a vevők - árbevételek,
- a szállítók
- a pénzeszközök,

⁷ ISA 240.11

- végül a munkabérek elszámolására vonatkozó kontrollfolyamatok felmérésére alkalmas javaslatokat.

Az eljárások lépésről-lépésre követik a kontrollfolyamatok felmérését és értékelését. A táblákban rögzíthetők a kontrollpontok bizonylata, a kontroll leírása, a hiba lehetséges formája, a felelős személye, a végrehajtás ideje (időszaka). Az alkalmazásban lehetőséget biztosítottunk a kontrollok által lefedett állítások meghatározására, a kontrollpontok lényegességének, kockázati szintjének és az alkalmazásba vételének (kialakításának és bevezetésének) megítélésére is. A könyvvizsgálat szempontjából lényeges kontrollpontokat szűrővel lehet kiválasztani a tesztelésekhez.⁸

1.3.4.4. Lényeges hibás állítás kockázata

A lényeges hibás állítás kockázata – az a kockázat, hogy a pénzügyi kimutatások a könyvvizsgálat előtt lényeges hibás állítást tartalmaznak, melynek összetevői az eredendő és az ellenőrzési kockázatok. Az eredendő és az ellenőrzési kockázatok értékelésének összefoglalására elfogadtuk az IFAC ajánlásban szereplő⁹ meghatározásokat és az értékelését alapértelmezésben önműködővé tettük. A számított minősítést a konkrét körülmények szakmai megítélése alapján a felhasználó módosíthatja.

1.3.4.5. Kockázati mátrix

A kockázatbecslési folyamat összefoglalására és dokumentálására, a kamara módszertani anyagában szereplő kifejezéssel élve, úgynevezett „kockázati mátrix”¹⁰ formát választottunk, melyben a megelőző eljárások eredményeként önműködően jelennek meg a kockázatok szintjei, azok forrása, következménye és az állításokra történő csoportosítás is.

1.3.4.6. Kockázatra adott válaszok

A kamarai módszertan megoldásához hasonló módon, a kockázati mátrix kiterjesztéseként adtunk lehetőséget a kontrolltesztek és az alapvető könyvvizsgálati eljárások rögzítésére.

1.4. Munkaprogramszerkesztés

A könyvvizsgáló válaszainak összhangban kell lenni a munkaprogrammal is. A rendszerszervezés során a kockázati mátrixban megfogalmazott feladatok és a **Munkaprogramszerkesztőben** részletezett feladatok összhangját rendszerbe foglalt szövegszerkesztés lehetőségével biztosítottuk. Ez azt jelenti, hogy **a KK modul Kockázati mátrixában** megfogalmazott könyvvizsgálói válaszokat és a **Munkaprogramszerkesztőben** megadott feladatok szövegezésének összhangját a két felület együttes megnyitásával és a CtrlC, CtrlV gyorsbillentyű másolással is támogatjuk.

⁸ A javaslatokban leírt kontrollfolyamatok a fejlesztők könyvvizsgálati tapasztalatai alapján készültek, mely nem zárja ki más tapasztalatok alkalmazásának lehetőségét.

⁹ IFAC ajánlás 2. kötet 217. oldal, 14.3-2. ábra.

¹⁰ Módszertani segédlet – 95. oldal.

1.5. Nyomon követés

A kockázatbecslés folyamata a könyvvizsgálati eljárások legösszetettebb technológiája. A lépéseket nem lehet egy időpontban elvégezni, kevésbé alkalmazhatók minták, egyszerű átvételek. A kockázatbecslésnek része a megbízás elfogadása, a tervezés és a szorosan vett kockázatbecslési tevékenység is. A folyamatot ismeretszerzés, mérlegelés és döntések jellemzik, mindezek dokumentációs kötelezettsége mellett. Jogos felhasználói igényként merült fel a nyomon követés biztosítása. A **DigitAudit**-ban az elvárások kielégítéséhez lehetőséget biztosítottunk, a kockázatbecslés lépéseinek jóváhagyására, ellenőrzésére, a változások keltezésére és az indoklások rögzítésére is. A nyomon követés alkalmazása felhasználói döntéstől függ, elhagyása nem hat ki a kockázatbecslés végrehajtására.

1.6. Kiegészítő eszközök

A rendszerszervezés során a folyamat támogatására alkalmazásba vettük

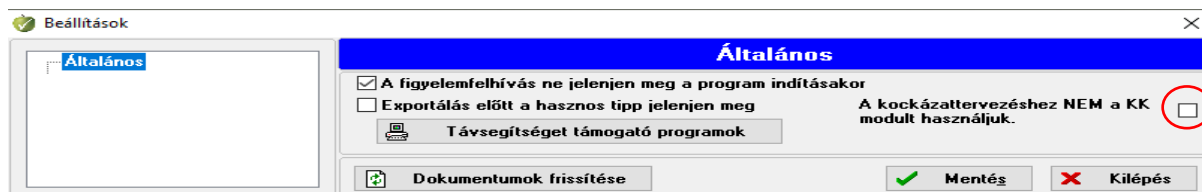
- a Windows Help rendszerét,
- az ablakok méretezésének szabad megválasztását,
- a mentéseket és a figyelemfelhívó közléseket,
- a kockázatbecslés PDF és Excel riportját,
- a szöveges megállapítások átadás átvételének gyorsbillentyűit,
- a szövegezek cégévek közötti átadás-átvételét,
- a kontrollfolyamatok ügyfélspecifikus kiválasztási lehetőségét.

1.7. Esettanulmányok oktatása

A **KK modul** gyakorlati alkalmazásáról esettanulmányok állnak rendelkezésre, melyeket az egyéni és kiscsoportos **Tervezés-Kockázatbecslések** oktatásaink keretében mutatunk be. Az oktatás megrendelhető a <https://digitaudit.hu/oktatasok/> oldalon.

1.8. Korábbi Excel táblák alkalmazása – KK modul nélkül

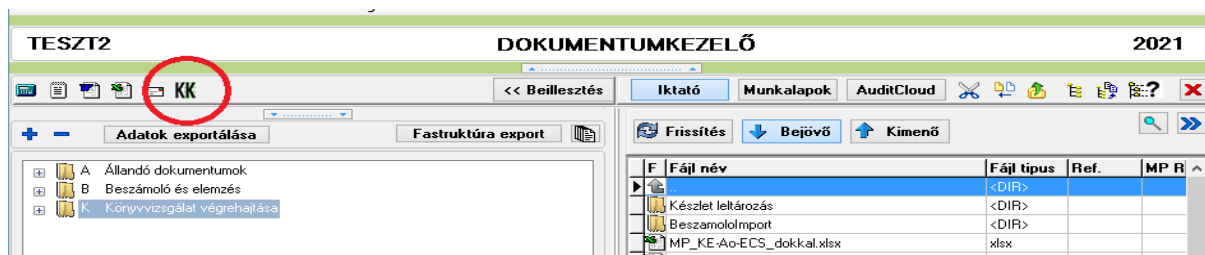
A **KK modul** a 2021 évi verzióban jelent meg, és alapértelmezettként lett beállítva. A **KK modul** és a korábbi Excel alapú tervezés-kockázatbecslést a **Nyitó oldal/Beállítások/Általános** ablakban a **„Kockázattervezéshez NEM a KK modult használjuk”** pipálással lehet beállítani, vagy visszaállítani. A **KK modul** akkor aktív, ha nincs pipa, az Excel alapú kockázattervezés akkor aktív, ha van pipa.

2. Megnyitás, előkészítés és adatfeltöltés

- Megnyitás

A DigitAudit Dokumentumkezelő ablakában a KK ikonnal nyitható meg a **Tervezés – Kockázatbecslés** modul, melynek rövidített elnevezése „KK modul”.

Az új **KK modul** használata helyettesíti a korábban Excel táblákkal végzett eljárásokat (KK-08, KK-08-01, KK-08-02, KK-08-03, KK-09, KK-10).

- Adatfeltöltés

Az alábbiakban leírt lépésekben nincs újdonság, azért kerültek itt leírásra, hogy felhívjuk a felhasználók figyelmét az adatfeltöltés szükségességére és módjára.

A **Tervezés - Kockázatbecslés** fejezeteinek alkalmazását megelőzően a felhasználónak el kell készítenie a tervezési időszakában (jellemzően a tárgyév 07- 11 hónapjában) az alábbi eljárásokat:

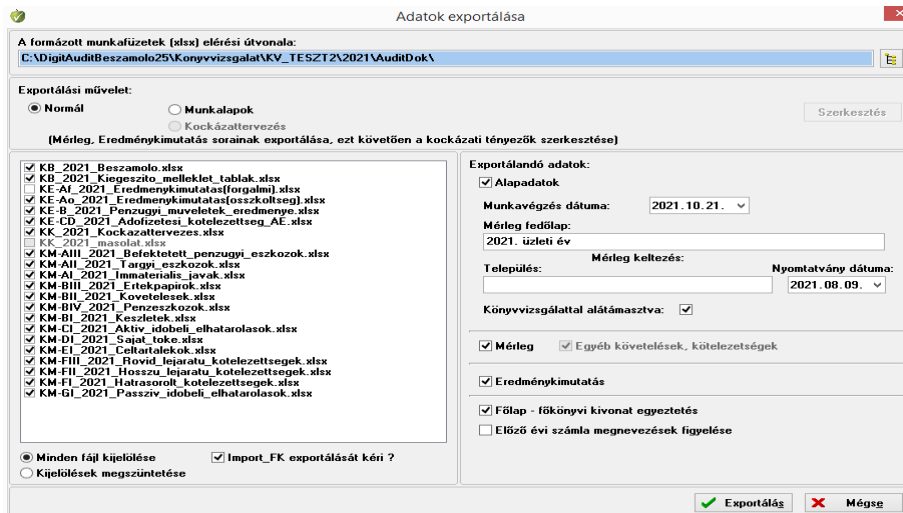
- el kell végezni a **Beszámoló-kimutatások összeállítás**a ablakban a tárgyévet megelőző év lezárt időszakának átvételét, vagy ennek hiányában a megelőző évi mérleg és eredménykimutatások, adatainak rögzítését az **Előző évi értékek megadása** ikonnal megnyíló ablakokban,
- amennyiben a Lényegességi értékek meghatározásánál nem az Előző évi adatot használják fel, mert nem alkalmasak, akkor legalább a kiválasztott tényező megtervezésére vonatkozóan önálló számítást kell elvégeznie a felhasználónak,
- el kell készíteni a tárgyévi időszakos (pl. 01-06 havi, 01-09 havi) főkönyvi kivonatának felhasználásával történő mérleg, eredménykimutatás paraméterezéseket és
- a programban az adatok exportálását is.

Az adatok exportálása **nem új funkció**, mely elvégezhető a **Dokumentumkezelőben** található

 szöveges ikonnal és a **Beszámoló – kimutatások összeállítás**a nevű ablak ikonjával is. Mindkét ikon azonos eljárás keretében helyezi el a **KK modulban** végrehajtott eljárások adatainak megjelenítését a program által támogatott Excel munkalapokon.

Az exportálással feltöltésre kerülő Excel fájlok két típusát különböztetjük meg, egyrészt úgynevezett **Normál** típusút, másrészt úgynevezett **Munkalapok** típusút. A két típus közötti választást a Felhasználó az **Exportálási művelet** rádió gombjának használatával tudja végrehajtani. A **Normál** típusúak a **Fastruktúrában** áthúzás nélkül megjelenő standard fájlok, a **Munkalap** típusúak pedig a

Dokumentumkezelő jobb oldalán található minta **Munkalapok** közül a bal oldali **Fastruktúrába** áthúzott (egyedileg alkalmazott) fájlokat jelentik. A felhasználó által megjelölt fájl csoportokba történő exportálást (adat feltöltést) az Exportálás gombbal lehet elindítani.

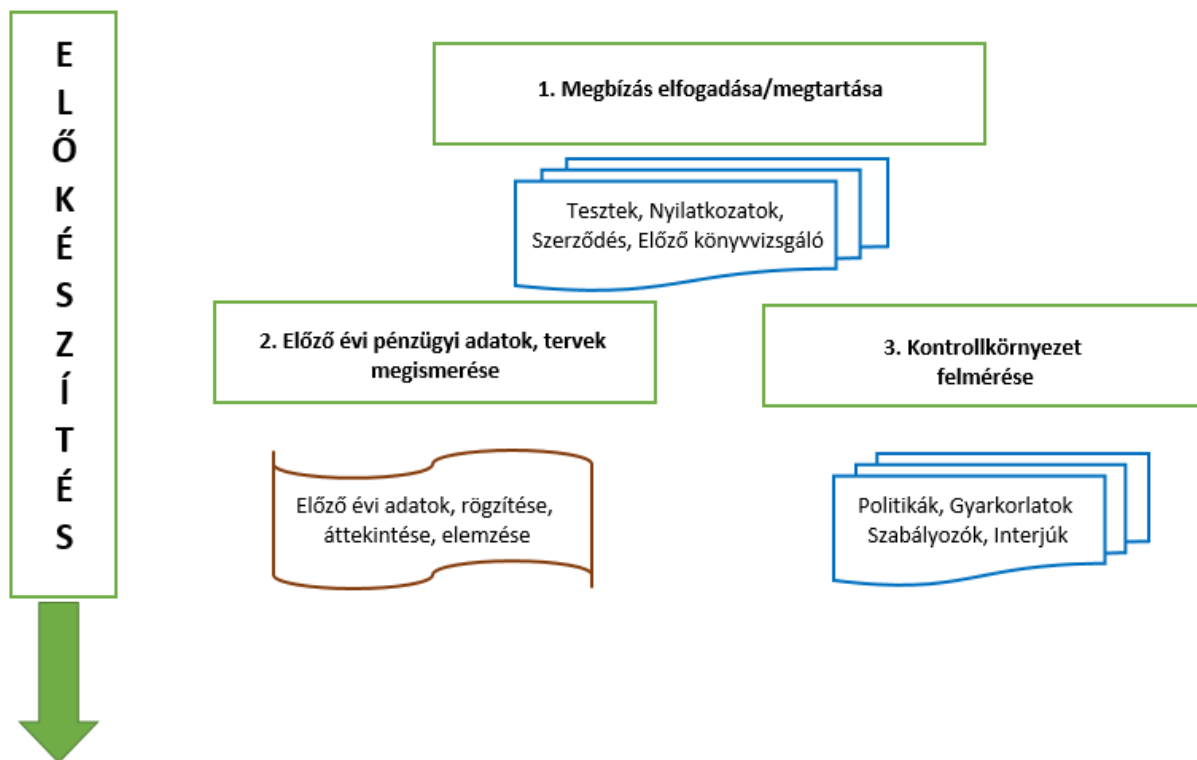

3. A kockázatbecslés folyamata

[VISSZA UGRÁS](#)

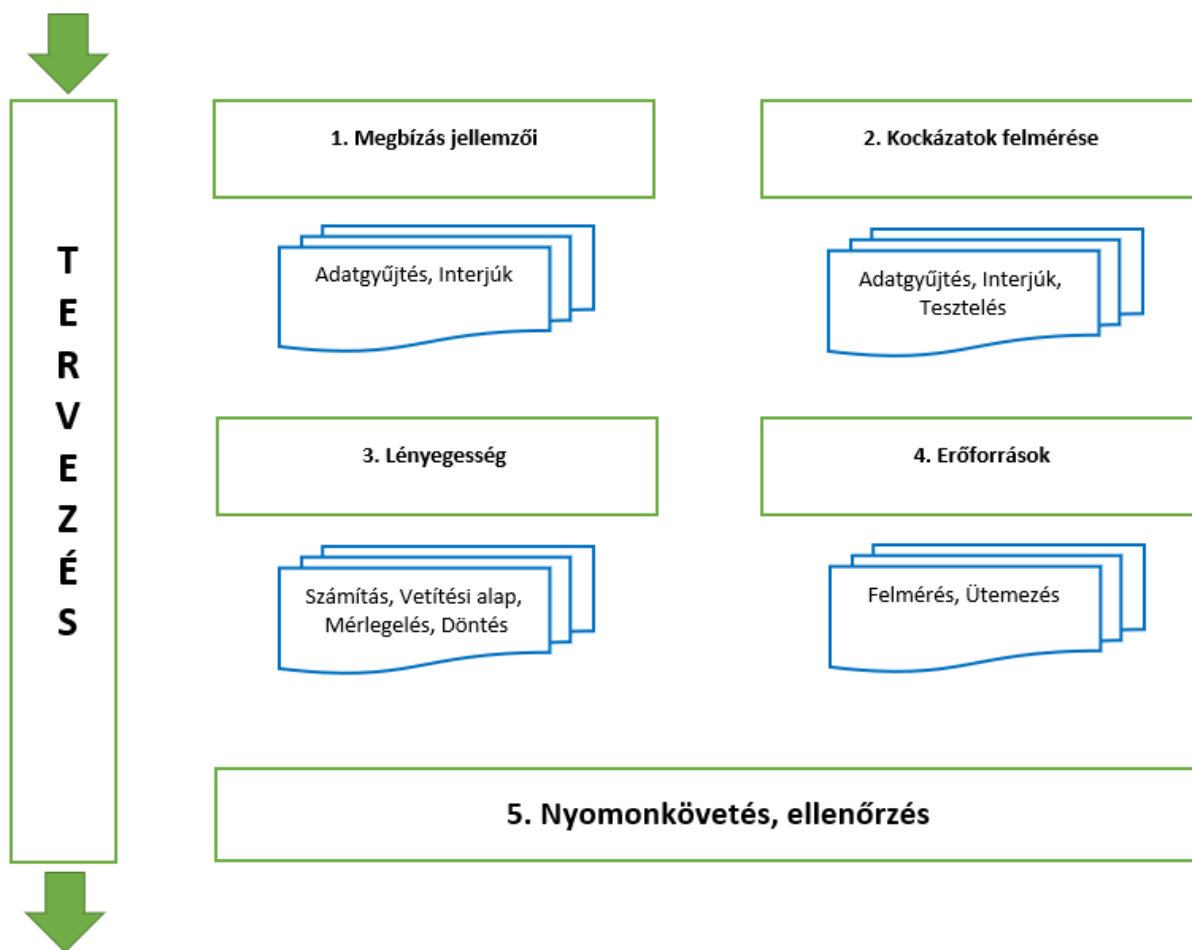
3.1. ELŐKÉSZÍTÉS

Az ELŐKÉSZÍTÉST támogató munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET
1. Megbízás elfogadása/megtartása	Fastruktúra / Munkalapok	K Könyvvizsgálat végrehajtása / KE Előkészítés, Megbízás; KN Előző könyvvizsgálat
2. Előző évi pénzügyi adatok, tervek megismerése	Beszámoló-kimutatók	Előző évi főkönyvi kivonat-Mérleg, Erk. összeállítása
	Fastruktúra / Munkalapok	A Állandó dokumentumok; B Beszámoló és elemzés
3. Kontrollkörnyezet felmérése	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés / KK-07 IT kockázatfelmérés
	KK modul/Kontrollok	Kontrollok / Komponensek

3.2. TERVEZÉS

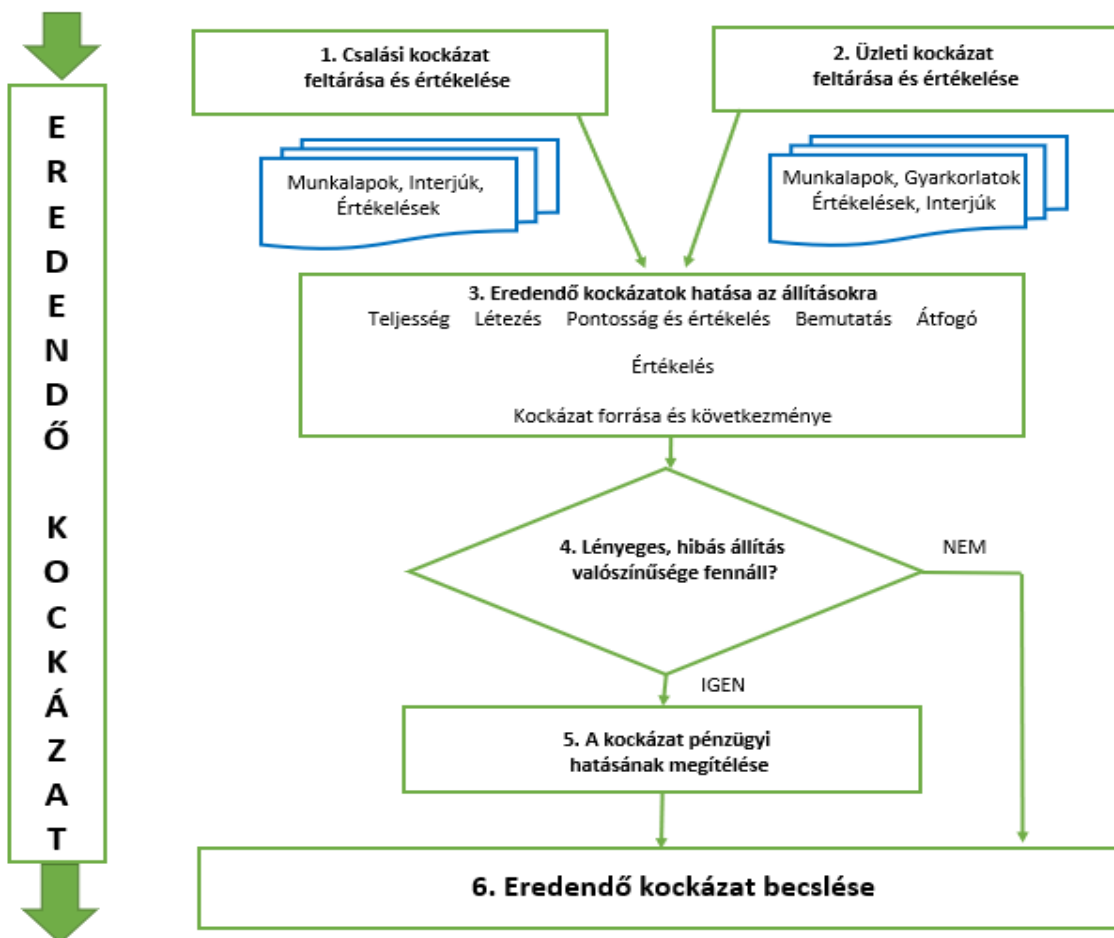

Az TERVEZÉST támogató munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET - Munkalap
1. Megbízás jellemzői	KK-modul	Megbízás jellemzői
	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
2. Kockázatok felmérése	KK-modul	Kockázatok felmérése
	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
3. Lényegesség	KK-modul	Lényegesség
4. Erőforrások	KK-modul	Erőforrások
5. Nyomon követés , ellenőrzés	KK-modul	Tervezés ellenőrzés

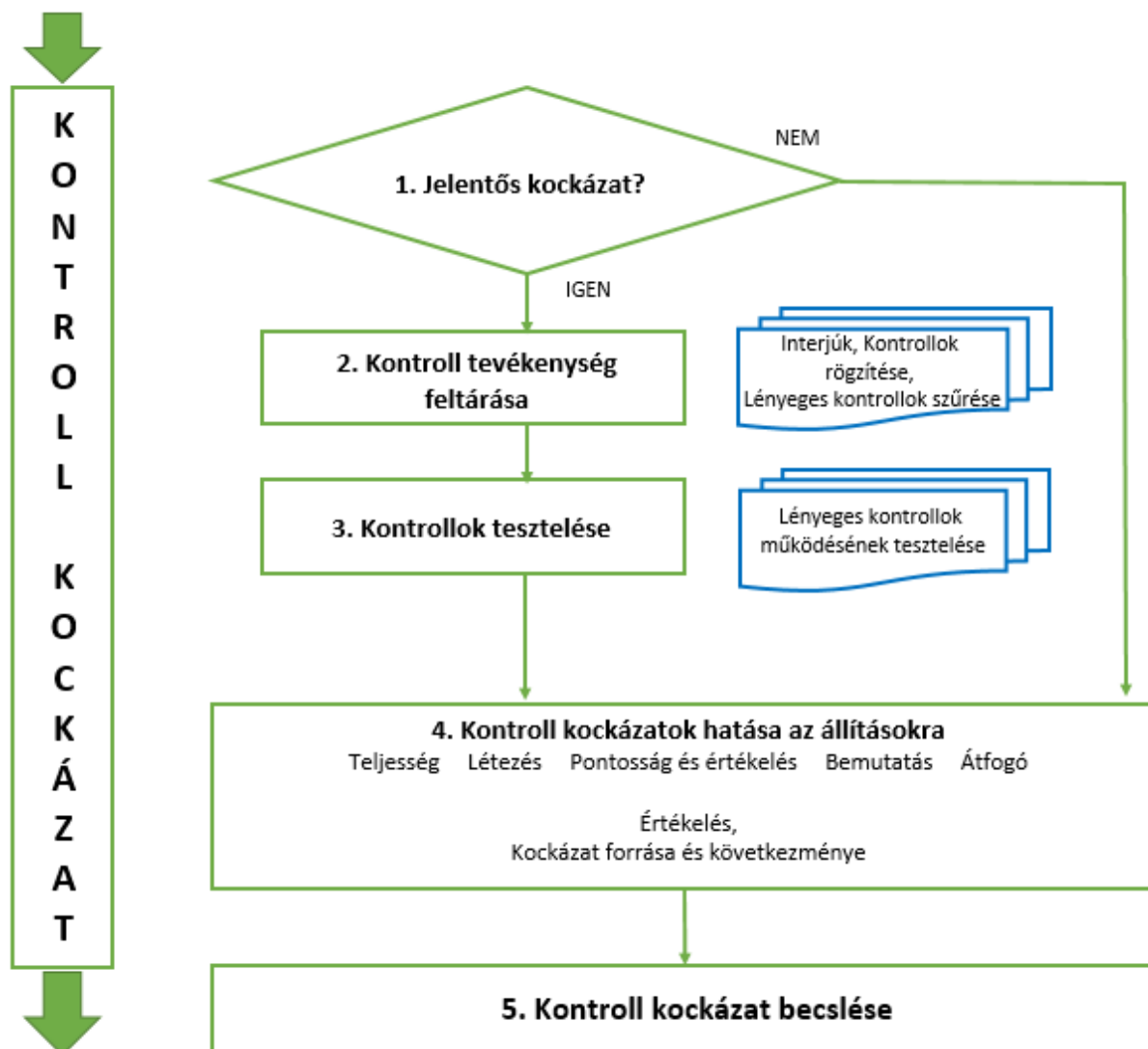
3.3. EREDENDŐ KOCKÁZAT BECSLÉSE

Az EREDENDŐ KOCKÁZAT BECSLÉSÉT támogató munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET - Munkalap
1. Csalási kockázat feltárása és értékelése	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
	Fastruktúra/ Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
2. Üzleti kockázat feltárása és értékelése	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
	Fastruktúra/ Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
3. Eredendő kockázatok hatása az állításokra	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
	Fastruktúra/ Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
4. Lényeges, hibás állítás valószínűsége fennáll?	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
5. A kockázat pénzügyi hatásának megítélése	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
6. Eredendő kockázat becslése	KK-modul	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek

3.4. KONTROLL KOCKÁZAT BECSLÉSE

Az KONTROLL KOCKÁZAT BECSLÉSÉT támogató munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET - Munkalap
1. Jelentős kockázat megítélése	KK-modul/Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
2. Kontroll tevékenység feltárása	KK-modul/Kontrollok	Kontrollok / Amortizált eszközök / Készlet beszerzések /.../ Egyéb
	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
3. Kontrollok értékelése	Fastruktúra / Munkalapok	KK Kockázatfeltárás-tervezés / KK Környezet, szabályozás, csalás tesztelés
4. Kontroll kockázatok hatása az állításokra	KK-modul/Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
5. Kontroll kockázat becslése	KK-modul/Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek

3.5. LÉNYEGES HIBÁS ÁLLÍTÁS KOCKÁZATA

1. Lényeges hibás állítás kockázatának megállapítása

A lényeges hibás állítás kockázatának megállapítására az eredendő kockázatok és a kontroll kockázatok becslései alapján megállapítható összefüggés került bemutatásra az IFAC ajánlásban¹¹. A meghatározott értékelés lehetőséget biztosított a lényeges hibás állítás kockázati szintjének önműködő megállapítására. Az ajánlásban szereplő táblázat szerint az alábbi összefüggések írhatók le.

Eredendő kockázat	Kontroll kockázat	Lényeges hibás állítás kockázata
Felhasználó által megállapított	Felhasználó által megállapított	Számított, önműködő*
Magas	Magas	Magas
Magas	Közepes	Közepes
Magas	Alacsony	Közepes, vagy Alacsony
Közepes	Magas	Közepes
Közepes	Közepes	Közepes
Közepes	Alacsony	Alacsony
Alacsony	Magas	Alacsony
Alacsony	Közepes	Alacsony
Alacsony	Alacsony	Alacsony

*A számított minősítést a felhasználó a programban módosíthatja, ha a konkrét körülmények szakmai megítélése ezt indokolná.

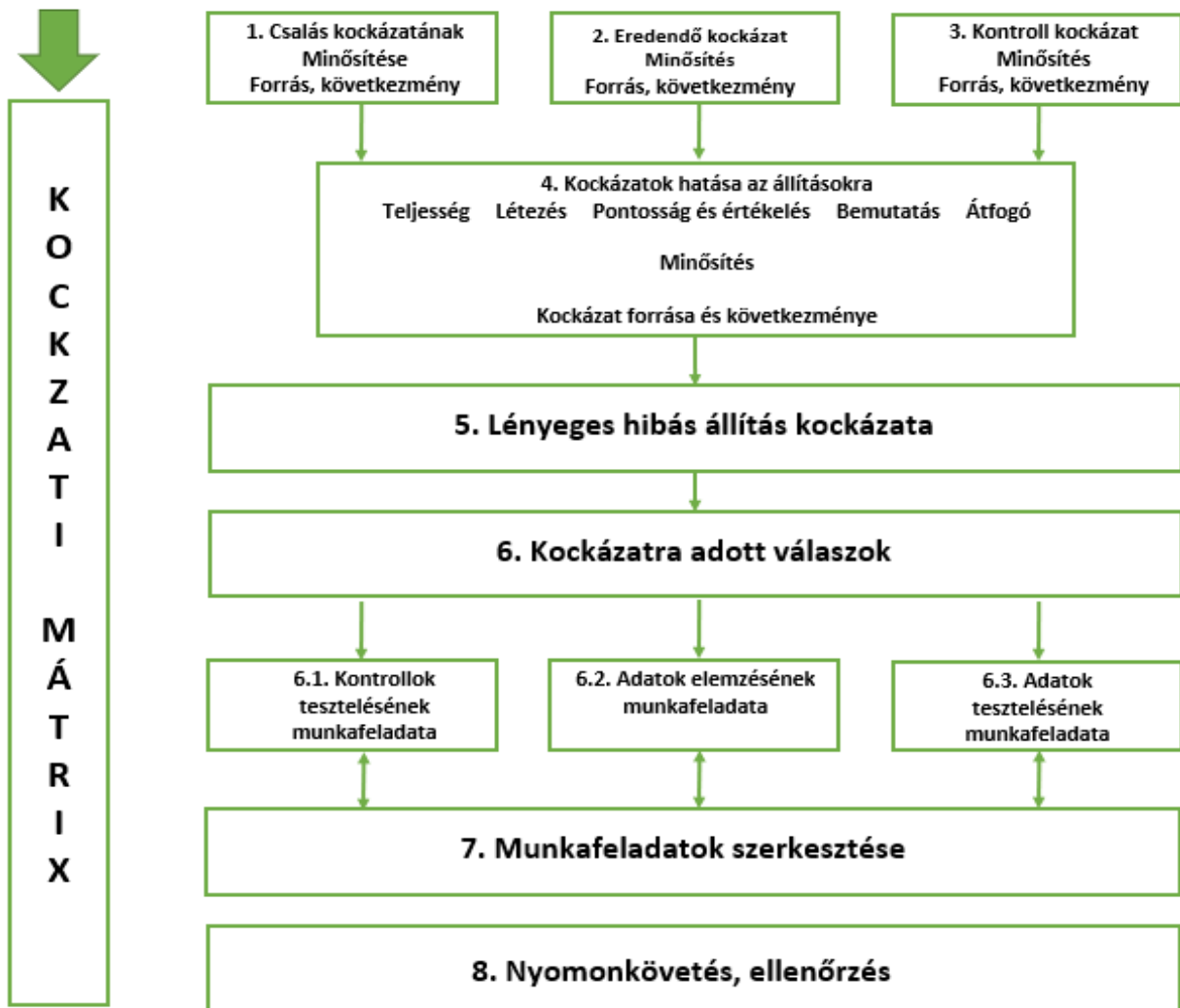
A LÉNYEGES HIBÁS ÁLLÍTÁS KOCKÁZATÁNAK becslését támogató munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET - Munkalap
1. Lényeges hibás állítás kockázatának megítélése	KK-modul/Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek

¹¹ IFAC ajánlás 2. kötet 214-217. oldal

3.6. KOCKÁZATI MÁTRIX ÖSSZEÁLLÍTÁSA

A KOCKÁZATI MÁTRIX ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT támogató eszközök, munkalapok helye a programban

ELJÁRÁS	FEJEZET	ALFEJEZET - Eszköz
1.,2.,3. Kockázatok minősítése, Forrás, következmény átvétele	KK-modul /Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek A megelőző eljárások értékeléseinek és eredményének átvétele
4. Kockázatok hatása az állításokra	KK-modul /Kockázatbecslés	
5. Lényeges hibás állítás kockázata	KK-modul /Kockázatbecslés	
6. Kockázatra adott válaszok	KK-modul /Kockázatbecslés	PÜ Kimutatás / Befektetett eszközök /.../ Sajátos ügyletek
6.1. Kontrollok tesztelése		
6.2. Adatok elemzése		
6.3. Adatok tesztelése		
7. Munkafeladatok szerkesztése	Dokumentumkezelő/Fastruktúra	Munkaprogramszerkesztő(M) – Kockázati mátrix
8. Nyomon követés, ellenőrzés	KK-modul /Kockázatbecslés	Kockázatbecslés ellenőrzés